

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
Postboks 2233
3103 Tønsberg

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3169-

.09.2015

Krav til omsorgssentre for mindreårige - presisering av kvalitetsforskriften

Departementet sender med dette et presiseringsbrev om godkjenning og drift av omsorgssentre for mindreårige. Bufetat region øst har informert om at det er krevende i dagens situasjon å skaffe nok plasser på omsorgssentre til enslige mindreårige som kommer til Norge. Dette skyldes den økte tilstrømmingen av flyktninger den siste tiden.

Omsorgssentre for mindreårige er særskilt regulert i barnevernloven kapittel 5A. Det følger av bvl. § 5A-7 at lovens §§ 5-7, 5-8, 5-9 og 5-10 med tilhørende forskrifter gjelder tilsvarende for omsorgssentre som for institusjoner. Dette innebærer blant annet at statlige omsorgssentre må drives i samsvar med forskrift om krav til kvalitet og internkontroll i barneverninstitusjoner (kvalitetsforskriften), jf. bvl. § 5-10. Private og kommunale omsorgssentre må godkjennes etter forskrift om godkjenning av kommunale og private institusjoner (godkjenningsforskriften), jf. bvl. § 5-8. Etter godkjenningsforskriften § 5 er det presisert at institusjonen bare kan godkjennes dersom den drives i samsvar med barnevernloven og forskrifter som er gitt med hjemmel i loven, herunder krav i kvalitetsforskriften.

Kvalitetsforskriften § 3 oppstiller krav til de materielle forholdene ved institusjoner og i tredje ledd fremgår det at "alle barn og ungdom skal gis tilbud om enkeltrom med mindre institusjonens målgruppe er små barn". Ordlyden i bestemmelsen innebærer kun et krav til at barn skal tilbys enkeltrom. Dersom flere barn ønsker å dele rom, er det anledning til dette dersom det anses forsvarlig og til barnets beste. Etter departementets oppfatning kan derfor omsorgssentre ta imot et større antall barn enn det er enkeltrom, såfremt det er forsvarlig. Dette innebærer at private og kommunale institusjoner også kan godkjennes for flere barn enn det er enkeltrom. Departementet fraviker med dette daværende Barne- og familiedepartementets brev av 11. februar 2004 der det ble presisert at institusjonen som sådan ikke kan godkjennes for et større antall barn enn det er enkeltrom. Presiseringsbrevet av 2004 er for øvrig utgitt fire

år før omsorgssentrene ble regulert i barnevernloven.

At en institusjon kan ha flere barn enn det er enkeltrom, er etter departementets oppfatning kun relevant for omsorgssentre for mindreårige, og ikke for andre institusjoner. Barn som har kommet alene til Norge og søkt asyl har særskilte behov. Omsorgssenterets hovedoppgave er å gi barna god omsorg og trygghet, jf. bvl. § 5A-2 annet ledd. Omsorgssentrene er kun ment å være et kortvarig bo- og omsorgstilbud for barna i asylsøkerfasen. Enkeltrum vil i liten grad være sentralt for å kunne gi enslige mindreårige asylsøkere den omsorg og trygghet de har behov for i lys av deres situasjon. For mange av barna kan det være uvant/utrygt å sove alene i denne fasen. Dette underbygges også av studier gjort på omsorgssentrene, hvor det blant annet har kommet frem at barna har sagt at når de ikke fikk sove, søkte de trøst ved å legge seg på rom med et annet barn de kjente og at de ønsket å dele rom med et annet barn som en trygghet. Andre barn viste i handling at de ønsket dette ved å sove tre-fire barn på samme rom selv om hver av dem hadde enkeltrom.

Det er således mulig å godkjenne private eller kommunale omsorgssentre for flere plasser enn det er enkeltrom og tillate flere barn på statlige omsorgssentre, uten å drive i strid med kravene i kvalitetsforskriften § 3 tredje ledd. For å drives i samsvar med kravene i forskriften må omsorgssentre likevel kunne tilby enerom til barn som ønsker det. Antall barn per rom må alltid være forsvarlig, jf. bvl. § 4-1.

Det vil bero på en konkret vurdering av blant annet bygning og bemanning hvor mange plasser et omsorgssenter kan godkjennes for, eller hvor mange barn som kan tillates i statlige omsorgssentre. Kravene til bemanning endres således ikke. Bemanningsbehovet på det enkelte omsorgssenter må bl.a. vurderes ut fra antallet barn på senteret. Bemanningen skal alltid være forsvarlig.

Avslutningsvis viser vi til at departementet arbeider med å revidere godkjenning- og kvalitetsforskriften. I dette arbeidet vurderer vi særskilt om det er behov for endringer for krav til kvalitet og godkjenning på omsorgssentre for mindreårige.

Vi ber Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om å videreformidle dette presiseringsbrevet til alle berørte instanser, herunder Statens helsetilsyn og fylkesmennene.

Med hilsen

Mette Solum (e.f.)
avdelingsdirektør

Anette Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.